

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روایت پدرخوانده

رژیم پهلوی از منظر اسناد لانه جاسوسی آمریکا

تألیف

دکتر حجت اله نوری ساری

دانشکده و پژوهشکده علوم اجتماعی و فرهنگی

۲۲۴۲۲۰۲

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

موسسه چاپ و انتشارات

مؤسسه چاپ و انتشارات
دانشگاه جامع امام حسین(ع)
۱۰۰۹

سری: علوم سیاسی - ۱۳

سرشناسه	نوری ساری، حجت اله، ۱۳۶۵-
عنوان و نام پدیدآور	روایت پدرخوانده: رژیم پهلوی از منظر اسناد لانه جاسوسی آمریکا/ تالیف حجت‌اله نوری ساری؛ ویراستار ادبی حسین قاسم حمزه؛ [برای] دانشکده و پژوهشکده علوم اجتماعی و فرهنگی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه جامع امام حسین (ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۳۶ ص.
فروست	مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع)؛ ۱۰۰۹: سری علوم سیاسی؛ ۱۳.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۸۶-۰۴۹-۳
وضعیت فهرست نویسی	قیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۰۱ - ۲۰۲.
عنوان دیگر	رژیم پهلوی از منظر اسناد لانه جاسوسی آمریکا.
موضوع	ایران -- روابط خارجی -- ایالات متحده -- اسناد و مدارک
موضوع	Iran -- Foreign relations -- United States -- Sources
موضوع	ایالات متحده -- روابط خارجی -- ایران -- اسناد و مدارک
موضوع	United States -- Foreign relations -- Iran -- Sources
موضوع	ایران -- تاریخ -- پهلوی -- ۱۳۵۷ -- اسناد و مدارک
موضوع	-- Sources ۱۹۷۸- ۱۹۴۱ Iran -- History -- Pahlavi
موضوع	ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷ -- دخالت ایالات متحده -- اسناد و مدارک
موضوع	-- Sources ۱۹۷۸- ۱۹۴۱ Iran -- History -- Pahlavi -- Participation, United States -- Sources
شناسه افزوده	دانشگاه جامع امام حسین (ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات
رده بندی کنگره	DSR۱۳۹
رده بندی دیویی	۳۲۷/۵۵۰۷۳
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۱۳۷۱۲

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس برای دانشگاه جامع امام حسین(ع) محفوظ است.

● عنوان: روایت پدرخوانده (رژیم پهلوی از منظر اسناد لانه جاسوسی آمریکا)

- تالیف: حجت اله نوری ساری
- ویراستار ادبی: حسین قاسم حمزه
- صفحه‌آرا: محمد غلامی
- ناظر فنی چاپ: حمید قمری
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ بلاغ
- نوبت چاپ: اول (مهر ماه ۱۴۰۰)
- شمارگان: ۳۰۰ نسخه
- قیمت: ۶۹۰/۰۰۰ ریال
- نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، معاونت پژوهش و فناوری، مؤسسه چاپ و انتشارات، تلفن: ۷۴۱۸۸۲۶۰
- مرکز بخش: تهران، میدان فردوسی، فروشگاه و نمایشگاه مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تلفن: ۸۸۳۹۲۹۷

پیش‌گفتار مؤلف.....	۹
مقدمه.....	۱۵

فصل اول: چارچوب تحلیلی/۱۹

۱. ساختار دوقطبی عرصه بین‌الملل.....	۱۹
۲. دولت دست‌نشانده و استعمار نوین.....	۲۱

فصل دوم: اهداف راهبردی آمریکا در ایران/ ۲۵

۱. بهره‌برداری از موقعیت ژئواستراتژیک.....	۲۶
۲. انتفاع حداکثری از ذخایر انرژی.....	۲۹
۳. گسترش حضور در بازار بکر ایران.....	۳۰
۴. فروش تسلیحات؛ تربیت ژاندارم.....	۳۱

فصل سوم: نگاه آمریکایی به جامعه ایرانی/ ۳۵

۱. مختصات اجتماعی- هویتی.....	۳۵
۱-۱ ایران، کشوری غیرایرانی.....	۳۶
۱-۲ ایران، جامعه‌ای بسیار جوان.....	۳۷
۱-۳ ایران، جامعه‌ای شیعی.....	۳۷
۱-۴ ایران، کشوری توسعه‌نیافته.....	۳۸
۲. فساد، هنجاری اجتماعی.....	۳۹
۳. فلاکت و محرومیت اجتماعی.....	۴۲
۴. جامعه‌ای با ریشه‌های قوی مذهبی.....	۴۵
۵. نگرش منفی به آمریکایی‌ها.....	۴۹
۶. مخالفان رژیم و مسئله آزادی.....	۵۱
۶-۱ روحانیت، جریانی با حمایت مردمی.....	۵۴

پیوست‌ها/۲۰۳

۱. متن سندی در مورد فساد خانواده سلطنتی ۲۰۳
۲. متن دو سند در مورد فرمایشی بودن انتخابات در دوران رژیم پهلوی ۲۱۰
۳. متن سندی در مورد مداخله خانواده سطنتی در اقتصاد کشور ۲۱۳
۴. متن سندی در مورد فساد سیستماتیک در دوران پهلوی ۲۱۴
۵. متن سندی در مورد معرفی شاه به عنوان بهترین حامی منافع آمریکا ۲۱۸
۶. متن سندی در مورد تنفر مردم ایران از آمریکایی‌ها ۲۲۱
۷. متن سندی در مورد وضعیت حقوق بشر در دوران پهلوی ۲۲۲
۸. متن سندی در مورد فعالیت بهانیت در ایران ۲۲۶
۹. متن سندی در مورد همکاری پهلوی با رژیم صهیونیستی ۲۳۱
۱۰. متن اسنادی در مورد کمک‌های مالی پهلوی دوم به کشورهای منطقه ۲۳۳

پیش‌گفتار مؤلف

بسم الله الرحمن الرحيم

در متمم اول قانون اساسی رژیم آمریکا تصریح شده که کنگره برای محدودسازی آزادی بیان و مطبوعات هیچ قانونی وضع نمی‌کند؛ رسانه‌های دولتی این کشور نیز همیشه آزادی بیان را یکی از مقدس‌ترین و مهمترین آزادی‌های حمایت‌شده توسط دولت معرفی می‌کنند. گستره و حجم تبلیغات در این خصوص به گونه‌ای بوده است که حتی برخی از نخبگان سیاسی - مذهبی در ایران هم تصور می‌کردند که مطبوعات و رسانه‌های آمریکایی مستقل و بی‌طرف عمل می‌نمایند و ما می‌توانیم از این ظرفیت برای اهداف انقلاب اسلامی بهره بگیریم. در همین رابطه، مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان سازمان صدا و سیما نقل کردند: «مرحوم حاج احمد آقا می‌گفت: به نظرم رسید یکی از پیامهای امام را - به گمانم پیام حج بود - در یکی از روزنامه‌های آمریکا چاپ کنیم. ایشان خیال می‌کرد آمریکا جای آزادی است و می‌شود این پیام امام را آنجا ترجمه کرد و در روزنامه‌ای به چاپ رساند، تا آمریکایی‌ها بخوانند و بگویند عجب! امامی که این قدر درباره‌اش می‌گویند، این حرفها را می‌زنند! می‌گفت هرچه پول خرج کردیم، نشد. به نظرم گفت حاضر شدیم حدود صد هزار دلار خرج کنیم که این یک یا دو صفحه پیام در روزنامه‌ای از روزنامه‌های آمریکا چاپ شود، اما نشد که نشد!» (بیانات در جمع مسئولان سازمان صدا و سیما، ۱۳۸۱/۱۱/۱۵). حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با ذکر

خاطره‌ای دیگر، ذهنیت غلط درباره وجود آزادی بیان در آمریکا را به چالش کشیدند و فرمودند: «یکی از همین آشناهای خودمان از همان دانشجویان آن وقت که امروز مشغول يك كار دولتی است، کتابی راجع به لانه جاسوسی و جریان تسخیر لانه جاسوسی و جوانان نوشته است. اصل کتاب را به انگلیسی نوشته و بعد هم داده به فارسی ترجمه کرده‌اند. گفت هرچه کردیم ناشران آمریکایی حاضر نشدند این کتاب را چاپ کنند! می‌گفت بالاخره يك ناشر کانادایی پیدا شد و با او قرارداد بستم و قبول کرد. بعد از مدتی، آن کانادایی می‌گفت پدرم درآمد؛ آن قدر مرا تهدید می‌کردند، آن قدر به من تلفن می‌زدند! مسأله نشر در دنیا این طور است» (بیانات در جمع مسئولان سازمان صدا و سیما، ۱۳۸۱/۱۱/۱۵).

نگرانی دولتمردان آمریکا از انتشار گسترده اسناد لانه جاسوسی و فشار حداکثری آن‌ها برای جلوگیری از انتشار آن در فضای رسانه‌ای، دانشگاهی و افکار عمومی جهان، برهان قاطعی است که اسناد به‌دست‌آمده از سفارت سابق آمریکا در تهران، بایستی بیش از پیش در ابعاد مختلف منتشر گردد. از یک سو، مهم‌ترین ثمره انتشار محتوای اسناد و مطالعه آن توسط جوانان و دانشجویان کشور این است که راز دشمنی همیشگی مقامات کاخ سفید با انقلاب اسلامی را بهتر درک می‌کنند و همدلی بیشتری با سیاست‌های رسمی جمهوری اسلامی علیه رژیم آمریکا از خود نشان خواهند داد. به همین دلیل، رهبر معظم انقلاب با تأکید بر این نکته مهم که «حافظه تاریخی یک ملت نباید ضعیف بشود»، فرمودند: «آمریکا در کشور ما فرعونیت می‌کرد؛ مثل فرعون یَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ یُدَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَ یَسْتَحِی نِسَاءَهُمْ (قصص: ۴). با مردم ما این جور رفتار می‌کردند. موسای زمان آمد؛ تخت و بخت این فرعون و دنباله‌روهای او را واژگون کرد و از بین برد. انقلاب این است. یک سال و دو ماه بعد از همین حادثه شهریور - یعنی در آبان ۱۳۵۸ - جوانان امام بزرگوار ما، جوانان پیرو خط امام، رفتند این جاسوس‌خانه آمریکا را فتح کردند؛ آمریکایی‌ها را دست‌بسته و چشم‌پسته اسیر خودشان کردند. موسی این دفعه فرعون را این جور شکست داد. حالا بعضی می‌گویند چرا آمریکایی‌ها با ایران بدند؟ خب علتش همین است؛ ایران یکسره در مشت آمریکا بود، در دست آمریکا بود؛ همه اجزای اصلی وجود کشور با اراده آمریکایی‌ها حرکت می‌کرد. امام آمد و به‌وسیله این مردم، آمریکا را از این